

REDACTIUNEA.
Administrația și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se returnează.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
 În Viena: M. Oakes Nachr.
 Max. Augenthaler & Emerich Lechner,
 Heinrich Schalek, Rudolf Mosse,
 A. Oppelka Nachr. Anton Oppelk.
 În Budapesta: A. V. Goldberger,
 E. Katalin Bernat. În Haza-
 burg: Marolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o pa-
 gină garmond pe o coloană 60r.
 — Publicări mai dese după
 tariful și învoială.
RECLAME pe pagină a B.N. o
ceziă 10 r. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA” iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se prenumără la toate ofi-
 ciele poștale din țară și din
 afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrația, Piața mare
 Târgul Inului Nr. 30, etajul
 I. Pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 c.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
 luni 3 fl. — Un exemplar 5 r.
 v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
 namentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 190.

Brașov, Sâmbătă 26 August (8 Septembrie).

1900.

Disolvarea camerei austriace.

După scirile cele mai nouă so- site dela Viena, cercurile hotărâto- re de-acolo s'au decis pentru disolvarea parlamentului. Se asigură, că consi- liul de miniștri întrunit astăzi va stabili în mod formal și definitiv di- solvarea.

Așa-dér nu va fi crasă ministe- rială. Cabinetul Koerber va rămâne în funcțiune și încă înainte de-a pleca la manevrele din Galiția îm- părătul va semna decretul de disol- vare.

Erăși au învins considerațiunile de oportunitate. Ca nu cumva să fiă porvocată o nouă furtună în sinul Germanilor și să nu se atingă și susceptibilitățile celor din Ungaria, guvernul austriac preferă de a con- tinua experimentările sale cu aju- lorul paragrafului 14. Și fiind-că n'a putut să delătore obstrucțiunea cehă, s'a decis a disolva camera, cu gân- dul și cu intențiunea de a nu o con- chema îndată, ci numai după câte va luni, în care interval va cârmui cu amintitul paragraf.

Speranțele Cehilor, că se va re- trage cabinetul, ori că se va face o remaniere esențială a lui, Koerber fiind înlocuit la președința consiliului de un alt bărbat de stat mai apro- priat vederilor și năzuințelor autono- miste, nu s'au împlinit.

Situația prin urmare nu se va schimba de loc în fond, ci prin di- solvarea camerei cabinetului Koer- ber va câștiga erăși timp de câte-va luni pentru tratările lui nesfârșite cu partidele și Koerber va dice: *qui ha- bet tempus, habet vitam.*

Guvernul actual austriac va trăi dér încă cât-va timp tot așa de ne- turburat, ca dela amânarea „Reichs- rath“-ului încoace. El își va continua munca sa nemulțămitoare și nerodito- re de a împaca pe Cehi cu Ger- manii și de a mulcomi și liniști cele- lalte popore.

Se asigură, că la acesta solu- țione a contribuit mult și ministru- președinte unguresc Coloman Szell. S'a dîs din parte oficiasă, că Szell nu s'a dus la Viena, decât în afa- cerile proprii unguresci. Dér acesta e numai vorbă pentru a păstra de- corul principiului de neamestec.

De fapt ministru-președinte un- guresc s'a sfătuit în totă forma cu monarchul și cu bărbații de stat austriaci asupra modului de solu- țione a crizei, firesce din punctul de vedere cum ar conveni mai bine și intereselor Ungariei.

S'a și vestit în tote părțile prin telegraf, că Szell a accentuat la Viena neapărata necesitate, de a-se păstra în Austria constituționalismul. Ceea-ce vré să dică, că se mulță- mesce, ca cabinetul Koerber să gu- verneze mai departe cu §-ul 14. Acest paragraf se cuprinde în ade- văr în constituțiunea austriacă, dér guvernarea cu ordonanțe împărătesci, ce o admite, numai constituțională nu este în realitate. Despre acesta sunt toți în clar.

Ajunge însă, că forma este pă- trată, și cu atâta se mulțămesc și Coloman Sell, numai să nu se facă v'o schimbare în Austria în sens federalist.

Ungurii pot fi dér de-ocamdată liniștiți. Până când însă? Asta, fi- resce, e cu totul altă întrebare.

Miniștri unguresci la sfat. Alal- tăeri s'a ținut în Budapesta un consiliu de miniștri, care a durat ore întregi. Pe când se ținea consiliul, clubul liberal era îndeu- suit de curioșii, cari așteptau să soie, ce anume va eși din sfatul miniștrilor. Abia însă înainte de ora 8 seera apără la club și ministru președinte Szell, cu colegii săi Fejervary, Wlassics și Daranyi. Coloman Szell fu asediat îndată de întrebările ma- melucilor și el țină imediat să-i liniștească. A spus ministrul, că habar se n'aibă Ma- ghiarii, deore-ce în Austria nu se va în- tîmpla nimic, ce s'ar opune ordinii con-

stituționale de acolo. Situația austriacă, dîse el, se reasumă în aceea, că monarchul își eseroită simplu un drept constituțional prin faptul, că va disolva „Reichsrath“-ul, fapt asupra căruia s'a decis deja și care va urma în timpul cel mai scurt. — Decla- rația lui Szell a făcut să se liniștească spi- ritele și mamelucii să respire ceva mai li- ber. Cestiunea disolvării „Reichsrath“-ului a format obiect viu de discuțiune în con- siliul ministerial de alaltăeri.

Conflictul României cu Bulgaria.

Miercuri după amiazi s'a ținut în Bu- curesci consiliu de miniștri, în care minist- rul afacerilor străine d-l Alex. Marghilo- man, a arătat modul cum misiunea română a fost primită la Sultanul și cum d-sa s'a achitat de însărcinarea, ce a avut'o.

Despre întvederea ministrului de es- terne român Marghiloman cu Tewfic Pașa, mi- nistrul de esterne al Turciei la Constanti- nopol, se anunță următoarele:

D-l Marghiloman a arătat lui Tewfic- Pașa, că guvernul român s'a adresat la Sofia numai pentru a cere represiunea cri- melor de ordine judiciară, și nici decum n'a voit să se amestece în agitățile Bulgarilor. Indată-ce a vedut, că guvernul bul- gar protejază o asociație, care are de scop a naște o revoluție în Peninsula-balcanică, guvernul român s'a adresat la Sublima Pörtă. D-l Marghiloman și-a exprimat mi- rarea, că Turcia fiind direct interesată în acest conflict, n'a luat încă nici o măsură. Tewfic-Pașa a răspuns, că e în curent cu tote ce se petrec în Bulgaria. Turcia con- sideră pe Bulgari ca un element turburător și decă n'a luat încă nici o măsură, cauza a fost, că n'a voit să indisponă un mare im- periu dela Nord. Ministrul otoman a dat să se mai înțelgă, că Turcia a înscințat pu- terile de cele ce se petrec în Bulgaria și de posibilitatea unei interveniri a ei în cas- când Bulgarii ar provoca revoluție în Ma- cedonia, seu când ar isbuoni un rășboi între Bulgaria și România. A mai declarat ministrului român, că Turcia are o mare considerație pentru poporul român, ca un element de ordine și de civilizație. Sultanul,

spuse Tewfic-Pașa, are multe simpatii pen- tru Românii din Macedonia și va încurajia chiar desvoltarea lor. În fine a declarat d-lui Marghiloman, că Sublima Pörtă va acorda în curând un berat pentru un metro- polit român în Macedonia.

Agentul diplomatic român la Sofia, d-l Mișu, a înscințat, după cum spune „Patriotul“, pe ministrul afacerilor străine, Marghiloman, că autoritățile din Sofia au și început urmărirea în contra lui Sarafoff și a celorlalți Bulgari din comitetul revo- luționar, amestecați în afaerea complotului. Sarafoff a și fost citat la parchet. Acesta a produs mare amărăciune printre Bulgari.

Primul ministru bulgar Ivancioff, se fi arătat prințului Bulgariei Ferdinand, care se află în străinătate, că s'au luat măsuri contra lui Sarafoff și soți și să-l fi sfătuit a se reintorce în țără, unde prezența sa este urgent reclamată. Acesta, ca răspuns la telegrama, ce se dice, că a adresat'o prințului Bulgariei ministrului de interne Radoslafoff, dicend, că nu se va reintorce în țără, decât numai în cazul, când se va da o satisfacție deplină României prin da- rea în judecată a membrilor inculptați din comitetul macedo-adrianopolitan.

Aceeași fôie comunică, privitor la ati- tudinea Turciei față cu conflictul româno- bulgar, că cu ocazia jubileului Sultanului, la care din partea Bulgariei au asistat trei miniștri, între cari și ministrul de esterne, acesta a avut o convorbire lungă cu Tew- fic-Pașa ministrul de esterne turcesco.

Ministrul Turciei a cerut, ca guvernul bulgar să retragă imediat trupele dela fron- tiera română. Și că deocă într'un termin anumit de câte-va zile trupele bulgare nu vor fi retrase, Sublima Pörtă, care do- resce liniștea în Balcani, se va vedé con- strinsă a trimite trupe turcesci la granița bulgară.

O telegramă particulară sosită în Bu- curesci spune, că guvernul turcesco vedend, că Bulgarii continuă a trimite trupe la frontieră, a dispus mobilizarea diviziei din Seres (Macedonia) cu ordinul de a pleca

FOULETONUL „GAZ. TRANS“.

(4)

Antropomorfism și antiantropomor- fism în limba română.

(Urmare.)

III.

Înainte de a intra în detaliul antropo- morfismelor populare române, mai permit câte-va observări prealabile de interes general pentru cestiunea antropomorfismelor.

Metaforice sunt întrebunțate în graiul poporului nu numai părțile corpului ome- nesc, ci și părțile corpului animalic și chiar și părțile constitutive ale plantelor. În chipul acesta, pe lângă antropomorfisme, vom îmai distinge și zoomorfisme, botano- morfisme, ba chiar și mineralomorfisme. O sprâncenă de del e antropomorfism, ciocul corăbiei seu aripa oștirii sunt zoomorfisme, scărta la carte seu rădăcina la dinți, seu fir de aur sunt botano-morfisme, ér rugină la grâu va fi mineralomorfism.

Antropomorfismul ca metaforă e con-

diționat tot-déuna de o asemănare ore-care între corpul omenesc și între obiectul, a cărui parte respectivă e determinată prin aplicarea organului corespundător al cor- pului omenesc. Acesta asemănare pôte fi forțe multilaterală. Etă câte-va casuri spe- cificate:

a) Coincidență seu asemănare în for- mațiunea esteriôră d. e. căpătîină de varză, seu căpătîină de usturoi, numite astfel din cauza rotunzimei bulbului celor două plante. Ureche se numesc tórta unui vas, d. e. urechile ôlei; tot astfel se dice și urechea acului erăși din cauza asemănării formale dintre urechea omenescă seu animalică și partea corespundătoare a celor două obiecte. Corn se numesc o specie de chiflă, din cauza asemănării sale cu cornul unei vite. Tot din aceleași motive se vorbesce de vine la plante seu la pământ, munți (vênă de apă, vênă de aur, vênă de argint), de potir la flori etc. Ochiu de pădure (lumiș, rariște) gene, sprâncene la deluri sunt tot antropomorfisme basate pe asemănarea es- teriôră. Să se compare următoarele numiri de plante românesci, așa precum obvin în

botanica populară română: Crêsta cocoșului (Celosia cristata, seu Rhinantus glaber), Pi- ciorul cocoșului (Ranunculus pedatus), Talpa găștii (Chenopodium hybridum), Coda calului (Equisetum arvense, seu Hippuris vulgaris), Coda leului (Leonurus cardiaca), Barba caprei (Tragopogon pratense), Limba cânelui (Kynoglossum officinale); tot asemenea Ochiul bouului, Laba pisicii, Limba ôiei seu Barba împărătilui (Viola tricolor seu Phri- tilaria imperialis), Barba călugărului seu Barba boierului, seu și Chica voinicului (Ni- gella damascena), Pêrul fetei (Adiantum ca- pillus Veneris.)

b) Alt cas de antropomorfism avem, când asemănarea nu o mai constitue for- mațiunea esteriôră, ci, tertium comparationis, constă în pozițiunea, ce ocupă o parte a obiectului față de celelalte părți, cari constitue întregul. Așa se vorbesce d. e. de creștetul delului, indicând partea cea mai ridicată a delului, spatete seu dosul, coma, còstele, pòtele, piciorul seu talpa muntelui

1) St. Orășanu, Botanica pop. în revista „Ti- nerimea română“ vol. III. fasc. 3 pg. 414 și 415.

etc. În același sens se vorbesce de brațele unui riu, de coda unei rochii, seu de coda smeului. Să se compare espresiunile: în fruntea, în capul, în coda oștirii etc.

c) Pe lângă asemănarea seu identi- tatea formală, mai pôte interveni ca tertium comparationis, drept o altă specie a antro- pomorfismului, și identitatea funcțiunii, d. e. corn se numesc trâmbița și atunci, când nu e făcut din corn animalic, ci din metal, ca d. e. în următorul vers de Bolintineanu:

Ștefan se întorce și din cornu-i sună.

Funcțiunea e singură datătoare de măsură în următoarele antropomorfisme: cap în sens de conducător, d. e. cap al fam- iliei, cap al unei țeri, cap al conjurațiilor etc., seu mână în espresiunea: a fi mâna dreptă a cuiwa etc.

d) Motivele, cari condiționază antro- pomorfismul, nu sunt tot-déuna isolate, ci de regulă combinate mai multe la un loc, așa d. e. în espresiunile: piciorul scaunului, piciorul mesii etc. antropomorfismul a fost esoperat și prin asemănarea formală și prin pozițiune. Gura, gâllegiul pivniții seu peș-

la granița bulgară. Numeroase munițiuni de război au fost transportate la granița din spre Bulgaria.

Diarele bulgăresc „Preporetz“, al d-lui Karaveloff, și „Svet“, al generalului Petroff, publică în ultimele numere câte un lung articol în cestiunea conflictului dintre România și Bulgaria.

„Preporetz“ o ia mai domol, schimbându-și atitudinea, ce a avut-o la începutul conflictului.

„Preporetz“ și „Svet“ spun, că războiul dintre România și Bulgaria a început după ce românii au luat măsuri energice în contra bulgarilor din Dobrogea și a început a-i persecuta teribil și a-i maltrata.

Mai spun acele diare, că România este gelosă de progresul imens, pe care l'a făcut Bulgaria, și că bulgarii trăesc în Macedonia în cele mai bune relațiuni cu Țințarii. Vorbă se fi!

Se dice, că fotografiile fortului Chitila aflate la bulgarul Petcu Alexeff, reprezintă interiorul fortului. Alexeff susține morțiș, că le-a primit cadou dela un ofițer român.

Trifanoff și Bogdanoff au fost erii din nou confrunțați în afacerea complotului contra Regelui Serbiei.

Circulara Bulgariei în conflictul cu România.

Din Sofia se anunță, că ministrul de comerț Nacevici, care ține interimatul departamentului afacerilor streine, a trimis tuturor agenților diplomatici bulgari în străinătate o circulară, în care espune atitudinea guvernului bulgar în cestiunea macedonă și în conflictul cu România.

Circulara relevă în deosebi faptul, că actualul guvern princiar a căutat cu multă grijă, ca granițele Macedoniei să rămăie veștate, prin luarea de măsuri potrivite acestui scop, măsuri, cari nu fuseseră luate altă dată.

Adaugă apoi, că dela venirea la cârmă a actualului guvern bulgar, Macedonia a devenit una din cele mai liniștite provincii ale imperiului turcesc, și că însăși Sublima Pörtă a recunoscut lealitatea și corectitudinea actualului cabinet bulgar în această cestiune.

În privința conflictului cu România, care a fost cu totul esagerat, la început guvernul român a neglijat din nefericire, ca să precizeze învinuirile aduse comitetului macedonean și mai ales să dea nume; căci imediat ce ar fi făcut acest lucru, justiția bulgărescă ar fi început îndată urmările, deorece Bulgaria, ca și celelalte țări, urmăresce pe criminalii politici ca și pe cei de drept comun.

Alarma protestanților unguri.

În 5 Septembrie s'a deschis în Baia-mare adunarea generală a districtului evanghelic de Banya la care au participat numeroși membri. Inspectorul suprem Zsilinszky, secretar de stat la culte și instrucțiuni publică, a ținut cu ocazia aceasta o vorbire de deschidere, care s'ar pute dice, că este o alarmă de luptă în contra oratorilor dela sărbările jubilarie catolice.

Oratorul regretă, că protestanții au rămas departe dela acele sărbări, fiind că aranjatorii lor au dorit se dețină exclusiv pentru ei dreptul sărbării maghiarismului și creștinismului. Regretă mai departe izbucnirile contra reformațiunii, și dice: Ar fi o mare greșelă, decât față cu expectările contrariilor noștri, ne-am dada și noi la astfel de expectări și sumuțați de cuvântările apostolilor, cari așiftă ura, am ajuta prin asemenea ură se se reediteze epoca tristă a istoriei patriei noastre. Scim, că e grea eserecitatea abnegării atunci, când simțim și vedem, că cele mai sfinte interese ale patriei și bisericeii noastre sunt primejdite de omenii cu judecată medievală. Să nu uităm însă, că religia noastră este religia iubirei, care pretinde abnegare dela noi. Binecuvântările reformațiunii, nu pot fi negate, fără de a nu se falsifica pe față istoria națiunii maghiare și a creștinismului maghiar. Cu atât mai puțin se pôte se dețină exclusiv pentru catolicism meritul susținerii patriei. Se scie, că protestantismul a avut și în patria noastră lupte grele, dăr spre gloria lui fiă țis, a soint să-și apere nu numai principiile creștine, dăr și libertatea și independența Ungariei! Principiile, ce le-a vestit dela început protestantismul, stau mai aproape de creștinismul regelui St. Ștefan, decât acele, pe cari le propagă din nou adversarii noștri. Nu odată părinții noștri au arătat în decursul vifosorelor diete ale țării din vécurile trecute, că protestanții urmăză mai fidel ideile creștine cuprinse în al doilea decret al primului rege maghiar, decât prigonitorii lor.

Zsilinszky sfârșe discursul său îndemnând pe protestanți la luptă stăruitoare pentru evanghelia lor.

Episcopul Sarkany a cetit apoi raportul. El dice, că acum și bisericele slovace s'au unit în protopopiate și și-au ales protopresbiter. Continuând spune: Durere, că adeseori trebuie să simțim esecesele puternice și bogteii bisericei catolice. Însă pentru acesta protestanții nu trebuie să-și témă viitorul bisericeii lor.

Urmă un incident, care denotă liberalismul cu care se falsec protestanții. Protopopul Veres se plânge, că protopresbiterul comunității bisericeii din Turocz a refuzat să distribuie în limba maghiară decisiunile autorității superioare; propune dăr, ca în contra lui să se pornescă cercetare disciplinară. Acusatul protopop răspunde

declorând, că legile bisericeii nu-l obligă la acesta. Cuvintele lui au turburat răsunările „liberalilor“ membrii ai adunării, cari încep cu amenințările, până când bietul protopop își rectifică răspunsul.

Din spiritul, ce s'a accentuat în adunarea aceasta, se vede clar și lămurit marea animosităte dintre catolicii și protestanții unguri. Cuvântul de deschidere al lui Zsilinszky n'a fost altceva, decât o alarmă la luptă. El culminează în declarația, că principiile profesate de protestanți stau mai aproape de creștinismul regelui Sf. Ștefan, decât acele, pe cari le propagă catolicii unguri. Așa dăr la luptă protestanții, pentru validitatea „ideilor cuprinse în al doilea decret al primului rege maghiar“!

Să nu se uite apoi, că vorbele acestea le-a țis un secretar de stat, care mai mult s'au mai puțin reprezintă politica guvernului, și că nu fără temei dice „Alkotmány“, organul partidei populare catolice, că decât Zsilinszky vorbesce astfel, atunci și Wlassics cugetă așa.

Din mulțimea de sciri, ce sosesc despre situația încurcată din imperiul chinez și despre atitudinea puterilor față de propunerea Rusiei, remarcăm următoarele: O telegramă sosită din Washington la Paris spune, că generalul american Chaffe trimite din Taku următoarea depeșă: „Ostilitățile pot fi considerate ca terminate. Li-Hung-Ciang a primit deplină autorizația de a tracta asupra păcii“.

Telegramele din sorginte englesă semnalăză însă mară agitațiunii în diferite provincii chineze în contra streinilor.

Puterile și China.

La Berlin a sosit școirea, că împărăteasa văduvă a trimis următorul decret lui Li-Hung-Ciang:

„Guvernul chinez doresce să încheie pacea și alege ca imputernicit și ca garanți pentru începerea negocierilor de pace pe Li-Kun și Ciang-Ci“.

Printul Tuan, continuă telegrama, a luat cu sine actele asupra tratărilor secrete dintre China și Rusia, în care se promet acesteia din urmă unele avantagii, decât va retrage trupele din Peking și din Manduria.

O depeșă din Shanghai anunță, că Li-Hung-Ciang a trimis următoarea depeșă ambasadorului chinez la Londra:

„Trimisul nostru din Petersburg a înduplecat pe guvernul rusesc să-și retragă trupele sale din Peking. Ai fi un om de nimic și ai pute să-ți părăsesci postul, decât nu vei îndupleca pe guvernul engles să facă și el același lucru“.

Ambasadorul chinez a declarat corespondentului dela „Westminster Gazette“,

că într'adever a primit o telegramă, în care i-se spunea, că ar fi om fără nici un folos, decât n'ar pute să convingă pe Anglia, că trebuie să-și retragă și ea trupele din Peking. Ambasadorul a mai țis, că decât Anglia ar face acesta, s'ar ușura foarte mult deslegarea cestiunii chineze.

Diarul berlinez „Lokalanzeiger“ anunță, că Li-Hung-Ciang călătorește spre Tien-Cin pe un vapor chinez, escortat de un vapor japones.

Încât despre atitudinea puterilor față cu propunerea Rusiei, nu se scie până acum nimic mai amănunțit. Se crede, că întârzierea răspunsului puterilor la nota rusescă provine din împrejurarea, că între guverne se urmăză un viu schimb de păreri, cari au de scop a convinge pe Rusia, că ar fi oportun și necesar să-și retragă propunerea. America este, care mai ales lucrăză pentru aceasta. Franca nu este contra Rusiei, dăr tace și ea și lasă să se mai coccă lucrurile. Despre Japonia încă se dice, că n'ar fi nici ea contra evacuării Pekingului. Guvernul japones crede, că majoritatea puterilor nu va respinge propunerea rusescă.

Maghiarisarea numelor de comune. Oficiul statistic central, spune o foiță guvernamentală, lucrăză cu zor la maghiarisarea numelor de localități. Lucrările au înaintat așa de mult, încât s'au stabilit numirile tuturor comunelor și localităților, cari vor avé să fiă maghiarisate. Numirile acestea se vor comunica orașelor și comunelor, ca eventual să-și facă observările.

D-l I. Kalinderu, administratorul domeniilor coronei române, a vizitat săptămăna trecută tôte lucrurile demne de vățut în Arad, apoi a mers la podgoria în comunele Cuvin, Covășint, Ghioroc și Miniș. D-l Kalinderu, care nu oruță nici o ostenelă pentru ridicarea țărănului din România la o stare mai bună prin mijlocele instrăurii și a luminării pe tôte oăile posibile, s'a interesat și de modul de trai al țărănilor români din părțile ungarene. La Ötvenes a vizitat moșia contelui Zsilinszky Robert, unul dintre cei mai renumiți agronomi din Ungaria, apoi moșia dela Mezöhegyes, unde-i și cea mai vestită herghelie de cai din Ungaria. A umblat apoi în comunele fruntașe Nădlacul, Cenadul, pretutindeni studiind tôte relațiunile vieții țărănesc, atât ale marilor, cât și ale micilor proprietari. Dela Arad d-l Kalinderu s'a dus în Bănat, pentru a cerceta moșia contelui Naco dela St. Miclăușulmare, ér la Zsombolya moșia contelui Ceconici.

Honveții la manevrele din Galiția. La marile manevre din Galiția ia parte și o diviziă de honveți, fapt, care a produs sânge réu printre kossuthiști. Se scie, că în sensul legii militare, honveții nu pot părăsi granițele Ungariei, fără de prealabila aprobare a dietei. În oasuri urgente ei însă pot fi împărțiți la armata comună ca corpuri de întregire, dăr fiind-că acum nu există cas de urgență, partida kossuthistă a decis să interpeleze în afacerea aceasta „ilegală“.

Ministru Daranyi a plecat Marți din Teiuș la Sighișóra și a cercetat comuna învecinată Bun, unde a fost cumpărată de cătră stat o moșie de 1300 jugere catastrale pentru colonisări. Ministrul a aflat, că comunele Kis-Bun și Nagy-Bun trebuie să fiă împreunate prin un rând de case și să fiă colonisate cu Sécui. După visita acesta ministrul s'a reiturs la Sighișóra, de unde a plecat la Budapesta.

O eróre de tipar, furișată într'o școire a țilei din Nr. dela 4 Sept. n. o. al foiței noastre, pe care am și rectificat-o imediat, fiind descoperită cu bucuria unui gimnast de cătră un iscusit dela „Kronstädter Tagblatt“, a dat prilej foiței jidano-maghiare din loc, de a-și mai vërșă puțin din ve-

terii, indicând intrarea în pivniță său peșteră, asemenea sunt isvorite dintr'o identitate și de formă și de funcțiune.

Antropomorfismul e o însușire proprie graiului popular, fără deosebire de naționalitate și rasă. Antropomorfismele, cari împodobesc graiul metaforic al poporului nostru, le regăsim întocmai aproape la tôte popórele, de-orece psihologia omului de rând e aceeași peste tot și în tôte timpurile, fără deosebire.

Ghețarul e numit în graiul Norvegianului sprāncēnā (Brae); Spanionul numesce muchia unei păduri său mai bine țis muchia unui dél acoperit cu pădure: sprāncēnā muntelui (Ceja der montana); Italianul asemenea numesce cóstele și marginele unui platou pur și simplu sprāncene, respective sprāncene marī (ciglioni). În același sens vorbesce poporul român de sprāncēnā muntelui său délului, înțelegând sub ea muchea, culmea délului; ér în graiul fraților noștri Aromăni sprāncēnā (sprāncēnā) asemenea obvine foarte des în sensul de culme de dél.

Frunte se numia în graiul vechilor

Elini o față de pământ său de dél, ce intra în mare; așa înțelnim d. e. la Pindar espresiuinea γαλαξ μέτωνον (fruntea pământului), ér frunte ca antropomorfism în sensul acesta s'a păstrat până în ziua de azi în graiul poporului grec în numele celui mai sudic colț al peninsulei Morea: Cap Matapan.

Un pas de munte, său ceea-ce numim noi cōma muntelui, e numit în graiul muntenilor din Alpi de regulă grumaz, așa d. e. în Alpii italieni colle (din frant. cole): il colle di Tenda său il colle dell'Argentiera. În același sens e întrebuițat și grec. ἀγγύη. Așa e numită d. e. la Herodot VII, 223 celebra strēmtoare dela Thermopyle. La Herodot cuvântul obvine și în sens de istm (VI 37), fiind vorba de grumazul Chersonesului (peninsula Dardanelor), ba se aplică chiar și la strēmtoari de mare și riuri (IV, 89), înțelegându-se punctul acela, în care riul să desface în mai multe brațe și se varsă pe mai multe guri în mare.

Terminologia antropomorfistă, aplicată la mare și la părțile mărginașe cu marea, este foarte bogată la tôte popórele. Așa se vorbesce și romănesc d. e. de cóstele

mării (țermurii mării). În același sens aplică și Francesul cuvântul cōte din lat. costa. Germanul Küste, având același sens, încă nu e altceva, decât o modifiicațiune a lat. costa.

Cap se numesce, precum se scie, mai în tôte limbile ori-ce promontoriu său colț de pământ intrat în mare, așa este d. e. Capul bunei speranțe, său mai sus amintitul Cap Matapan. În ținuturile nordice ale Europei aceeași ideă se exprimă nu prin cap, ci prin nas, d. e. cel mai sudic promontoriu al Norvegiei se numesce: Lindesnäs (nasul țării, ținutului).

Comparațiunea cu ochiul e foarte predilectă mai ales în limbile orientale. Damascul d. e. e numit ochiul orientului; în special însă isvórele sunt considerate și numite ochiuri ale țării, așa d. e. în limba arabică ain însemnează și ochi și isvor, întocmai precum numim și noi suprafața unei ape oglindă, ér gémul il numim ochiul de ferestră.

(Va urma.)

NICOLAE SULICĂ.

niul, ce ni-l păstrează. Modul cum caută a exploata acea eroră de tipar și lipsa de tact și pudor, cu care o face, ne dispensă de ori-ce comentariu.

Societatea „Brazda“. Duminecă, 27 August v. 1900, orele 3 după amiază, societatea „Brazda“ înființată deocurând în București pentru cultivarea zarzavaturilor, fructelor și florilor, va ține întrunire în casa d-lui deputat D. C. Butculescu, președintele societății, strada Clementei Nr. 11 bis, unde se vor discuta chestiuni privitoare la menirea și progresarea societății.

Esportul produselor române. Pe ziua de alaltăieri s'au oerut dela direcțiunea căilor ferate române 786 vagoane pentru cereale; 14 pentru petrol; 367 pentru lemne; 155 pentru pietriș. In aceeași zi au intrat în porturi următoarele cantități de cereale: Galați 126 vagoane, Brăila 322, Constanța 5, Calărași 33, Giurgiu 4, T. Măgurele 88, Calafat 14, T. Severin 4.

Ciuma. Din Londra se comunică, că lăptărea ciumei începe a produce neliniște. In satul Banan, 45 mile depărtare de Glasgow, a murit alaltăieri un copil de ciumă. Medicii au plecat la fața locului ducând serum. In Glasgow sunt 93 persoane suspecte și sunt izolate. Există temerea, că se va ivi ciuma și în Londra, mai ales în cartierul săracilor din partea de est a orașului, unde măsurile sanitare lasă mult de dorit. Tote corăbiile, care vin dela Glasgow sunt controlate sever, ceea ce însă nu se poate face în de-ajuns și fața cu pasagerii, care vin de-acolo cu drumul de fier. De-ocamdată nici în Glasgow nu este panică între locuitorii. O telegramă din Glasgow anunță, că toți medicii și ajutoarele lor de-acolo au fost inoculați cu serul anticiumatic al lui Pasteur. Autoritățile din acel oraș au ordonat stăpînirea tuturor gurgănilor și ca gémurile caselor infectate de ciumă să fie înlocuite cu zăbrele, pentru-ca să lase liberă intrarea aerului. In Glasgow s'au îmbolnăvit alaltăieri de ciumă alte două persoane. S'a constatat însă, că 2 cazuri suspecte nu erau cazuri de ciumă.

Balul Ligei din Bușteni.

Sinaia, August 1900.

Secțiunea Predeal a „Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor“ a aranjat Sâmbătă seara 1 Septembrie un bal în sala Elisului „Valea Cerbului“ din Bușteni, pentru sporirea fondurilor sale.

Balul a fost unul dintre cele mai bine reușite și mai frumoase din câte s'au putut vedea vre-odată în romantica vale a Prahovei. Tota lumea aflătoare în sezonul verei prin aceste părți, și-a dat întâlnire la acest bal, întinzând cu drag obolul pentru succesul lui moral și material. Un comitet de 25 domnișore alături cu membrii secțiunii Ligei, și-au dat totă silința pentru a face participărilor o plăcută ocazie de petrecere românească.

Spațioasa sală a „Elisului“ gema de public și încă la orele 9 se dovedise, că e prea mică. Decorată cu drapele naționale, ghirlanda de flori și brad, sala, pe pereții căreia atârnav tablouri din trecutul de mândrie al Românilor și care se scâldea într-o frumoasă lumină electrică în trei culori, își face o forță bună și plăcută impresie.

Musica militară a Regimentului II de Geniu din Sinaia a delectat până în zi publicul cu cele mai frumoase cântece naționale și de dans. Costumul național a fost bine reprezentat. Au asistat mai mulți delegați ai diferitelor secțiuni ale Ligei din țară, ér Comitetul central executiv a fost reprezentat prin d-l Septimiu B. Mureșan, secretar, și d-l M. Preda, contabil, asistați fiind de mai mulți studenți universitari din București.

S'a petrecut admirabil. D-nii membrii ai Comitetului secțiunii Predeal, precum și domnișorele, care au contribuit atât de mult la organizarea acestui bal, merită totă lauda, asemenea și d-l I. Boboianu Droc, profesor din București.

Venitul se urcă la peste una mii lei.

Secțiunea Ligei din Predeal este una dintre cele mai harnice și munca ce desfășură își umple sufletul de bucurie și mândrie. Să trădească!

Sfințirea de biserică din Căsești.

La o distanță de 4 km. de Deșeu este situată comuna Căsești (Alsó-Kosály), cu o populațiune de 1100 suflete. Poporul aparține confesiunii gr. cat. și se ocupă cu agricultura. Hărnicia poporului este mult laudată și cea mai bună dovadă pentru aceasta este biserica pompoasă, zidită sub conducerea zelosului preot Ilie Centea.

Acastă biserică, care a costat aproape 15.000 fl., s'a sfințit în ziua de 2 Septembrie prin delegatul episcopesc Ioan Georgiu, canonic din Gherla, asistat de protopopul Ioan Goron și profesorul de teologie Dr. Alexandru Gheție, incunjuși de preoțimea tractuală. Cuvântarea a ținut-o delegatul episcopesc, tratând despre subiectul: „Ce este Biserica?“

După solemnitatea bisericească, preotul local a intrunit inteligența la masa sa ospitalieră, la care a presidat delegatul episcopesc și d-na Viorica Dr. Mihali, sub patronajul căreia s'au ținut serbările. După toastele oficiale în sănătatea Pontificului, a Maj. Sale și a episcopului, a urmat o serie de alte toasturi, care de care mai interesante. Cu încordată atențiune a fost ascultat Dr. Ioan Vajda-Voevod, care cu mult avânt oratoric și aprecieri filosofice a vorbit despre geniul poporului român, capabil de-a opera fapte mari. — La urmă a luat cuvântul profesorul Augustin Paul, care a pronunțat un discurs mult aplaudat despre luptele crâncene, ce s'au desvoltat în cursul secolelor împotriva crucei și despre triumful crucei, ca simbol al civilizațiunii.

Sera s'a dat o petrecere cu dans, la care au participat o mulțime de domni și dame de pe Valea Someșului. Regret, că nu le-am putut nota numele, căci erau prea mulți și prea multe.

S'a comentat foarte aspru absența episcopului din Gherla, care de 21 de ani, de când e în fruntea acestei vaste diecese, ce numără 489 de parochii, n'a găsit de cuviință a săvârși decât 2 sfințiri de biserică și și acolo s'a dus numai forțat de împrejurări.

Someșanul.

Conflict între miliția și gendarmii.

In ținutul Beiușului, unde astăzi regimentul 37 de infanterie face exerciții de manevre s'ar fi întâmplat — după cum anunță „Magyarország“ — un conflict între miliția și gendarmii, în modul următor:

Numitul regiment sosi acum câte-va zile în satul Holod. Pentru cancelaria regimentului erau în sat numai două localități disponibile, adică școala și o prăvălie, care însă era închiriată de trei neguțatori și plină de mărfuri. Comandantul regimentului, colonelul de Aulich, se decise a ocupa prăvălia pentru scopul arătat și dispuse a se transporta mărfurile din ea în localul școlii. Adjutantul regimentului spuse această neguțatorilor și îi rogă să găsească prăvălia, căci altfel va arunca marfa pe stradă. Neguțătorilor nu le conveni această și reclamară gendarmeriei; însă în timpul acesteia veni adjutantul cu soldați având intențiunea de a sparge ușa și a executa ordinul colonelului, când neguțatorii se supuseră și deschiseră ei prăvălia. Soldații începuse a goli localul, când patru gendarmii, sub ordinile unui sergent, veniră la fața locului și somară pe ofițer în numele legii a nu ocupa prăvălia. Adjutantul ascultă și invită pe sergent și pe neguțatori să meargă cu densus la colonel. Comandantul regimentului, colonelul Aulich, se resti cătră sergentul de gendarmii dîcându-i: cum îndrănesci d-ta să te opui unui comandant de regiment și să armez gendarmii contra miliției? Acuma sunt eu comandantul stațiunii, eu sunt răspunător pentru ordine! — Pardon, d-le colonel, răspuse sergentul, este datoria gendarmeriei să apere persoana și averea cetățenilor contra forței! Colonelul Aulich îi strigă: Eu nu cunosc nici cetățeni unguresci, nici gendarmieră regală ungurescă! Și când sergentul observă: legea nu face nici o deosebire, colonelul arătă sergentului ușa strigându-i: Marș! Sergentul de gendarmii raportă îndată cazul autorității sale superioare. Colonelul Aulich se duse, după acest

incident, în prăvălie și suspendă golirea ei. „Alkotmány“ reproducând această descriere dîce, cu drept cuvânt, că totul i-se pare a fi o născocire jidovăscă.

Revolta ofițerilor în Grecia.

Printre ofițerii inferiori din infanteria greacă domnesce de mai mult timp o nemulțumire, care acum a degenerat într-o mișcare de opoziție contra ministrului de război Tsamados, din cauza sistemului de avansare. Ofițerii cer a se îndrepta răul și în același timp a pune pe ofițerii de infanterie pe aceeași treptă de egalitate cu ofițerii din celelalte arme.

Guvernul a creșut, că prin măsurile energice va pute deveni stăpân pe această mișcare și astfel a dat în judecata unui consiliu de război special, pe noue căpitani, care și fură condamnați a fi trecuți în neactivitate. In același timp mai fură suspendați directorul poliției și comandantul pieței din Atena, pentru-că n'a procedat energic contra ofițerilor, care au demonstrat cu ocaziunea unui banchet în Phaleron. Pentru participarea la această demonstrațiune, au fost trași la răspundere 75 ofițeri din garnisona Atena pentru-că ei nu s'au supus somațiunii comandantilor lor de regimente de a părăsi banchetul. 16 dintr'înșii fură pedepsiți cu două luni închisoare, 44 cu mutare în garnisona din provincia, ér restul achitați ca fiind seduși.

Însă asprimea această produse tocmai contrarul efectului dorit. Ca răspuns la aceste pedepse, se ținură banchete de demonstrațiune în zilele de 16 și 17 Aug. mai în toate garnisonatele din țară, la care participă majoritatea ofițerilor de infanterie dela sublocotenent până la căpitan inclusiv.

Pe cât se știe, până acum sunt 150 până la 160 ofițeri de infanterie, aproape a cincea parte din ofițerii activi ai armatei, care au luat parte la aceste demonstrațiuni. Mai caracteristică este demonstrațiunea dela banchetul din Volo, unde ofițerii mutați din Atena drept pedepsă, fură serbătoriți cu mare sgomot. Colonelul Psychas s'a dus îndadins la Volo spre a împedeca această intrunire demonstrativă. Însă ofițerii refuseră a executa ordinul, ce li-s'a comunicat prin ordonanțe în localul banchetului, ca să se prezente imediat la casarmă pentru a face un marș de noapte. In consecință guvernul constitui un consiliu de război special și generalii își dau totă silința a restabili prin asprime disciplina. Poziția guvernului nu este periculoasă, de-ore-ce populația consideră afacerea ca o chestiune particulară a ofițerilor, însă față cu străinătatea poziția guvernului este destul de blamabilă.

Liberarea legațiunilor din Peking.

— Fine. —

O a doua și mai de aproape cercetare esplică abaterea și slăbiciunea asediaților pe o parte, cele mai neînsemnate obiecte erau dovada suferințelor îndurate de ei. Mai întâi, un grup de mormiute de oțărând acoperite cu cruci de lemn d'asupra, isbeau în mod dureros privirea. Locuința celui de-al doilea secretar al legațiunii fusese transformată în spital, plin de răniți, pe care îi îngrijiau nisece călugărițe franceze. La un moment tot contingentul japones, afară de patru omeni, se afla în ael spital ca răniți.

O tablă, pe care se scriau ordinele de zi, purta uneori note ca acesta: „De-ore-ce e probabil, că astăzi vom fi espuși unui foc riguros, am interzis femeilor și copiilor de a circula în interiorul legațiunii“. Său: „Din cauza miciei cantități de legume și ouă, ce a mai rămas, tîrgul nu va fi deschis decât dela orele 9 până la 10. Tota carnea de cal e inspectată de un medic“.

Ministrul american ocupa locuința primului secretar. Contingentul frances era instalat într'un pavilion separat.

Femeile au dovedit un mare curaj. Ele se obișnuiră într'atăta cu împușcătura Chinesilor, încât cu greu puteau fi oprite de-a se plimba în grădina. M-rindele date de guvernul chinez abia au ajuns pentru o zi. Cîrîndu-i-se apoi de a mai da proviziuni, Tsung-Li-Yamenul a răspuns, că-i este imposibil din cauza stărei de război. De altminteri, Tsung-Li-Yamenul ordonase a se lîpi pe zidurile stradelor afîșe exhortând poporul să măcelărească pe toți străinii, pen-

tru-că au declarat război Chinei, atăcând forturile din Taku.

La începutul asediului, artileria străinilor se compunea dintr'un singur tun vechiu, care servise Englesilor în 1860. Fusesse descoperit de un tunar american în prăvălia unui anticuar, a fost așezat pe o lafetă rusăscă și s'au mai găsit munițiuni italienești de care s'au putut servi. A fost botezat „Tunul internațional“.

Chinesii executau în fî-care noapte tranșamente destinate a-i apropia de zidurile legațiunii; asediații deșteptându-se, vedeau noue ziduri mai apropiate cu câte-va picioare, decât cele din ajun. La un moment se puteau chiar auzi ofițerii chinesi vorbind între ei. In timpul oelor din urmă două nopți de asediu, ei conjurau pe omenii lor să șarjeze pe străini și să-i extermine înainte de sosirea trupelor de ajutor. Soldații însă răspundeau, că nu pot infrunta baionetele.

In noțtea, care a precedat intrarea aliaților, Chinesii au tras asupra legațiunii mai multe mii de glonțe.

Cele din urmă cinci zile ale înaintării spre Peking au fost cele mai penibile. Termometrul arăta 30—40 centigrade și chiar mai mult. Nici o umbră, nimic decât lanuri de grâu și nisip, mereu nisip, în care se înfigeau picioarele soldaților.

Japonezii aveau cea mai bună organizație de transport. Ei începeau marșul și dădeau dovada de cea mai mare rezistență. Ei parca nici nu se odihneau. Cavaleria și eclerorii lor explorau terenul înaintea aliaților. Patrularele lor erau mereu în atingere cu Chinesii, care fugeau lăsând așternuturile, hainele și uneltele lor de bucatărie.

In fî-care zi sute de americani, doborîți de căldură, rămăneau în urma colonei, ér trupele indigene din Indii sufereau tot atât ca și Americani.

Trupele internaționale lăsau în urma lor o cantitate de catări și cai crepați. Soldații beau mereu apă de riu ori de puț. De aci a rezultat o epidemie de disenterie.

Marele avantaj al Rușilor și Japoneșilor era, că se puneau în marș dimineața și seara, când era mai răcoare.

Americanii au suferit mult de oboselă, ér pe la sfîrșit ofițerii lor erau siliți să facă apel la mândria soldaților, ca să nu întrerupă mersul. Adesea ei spuneau: „Nu lăsați să vă întrăcească Englesii, nu lăsați pe Ruși să fi în capul colonei“.

Priveliseca convoiului aliaților era ceva unic în lume. Un lung șir de lași, de vehicule, de vite, se desfășura pe o distanță enormă în urma trupelor. Dela carele greoie ale țeranilor până la trăsurile boeresci, totul a fost rechișionat. Toți Chinesii, toți caii, toți catării întâlniți în cale au fost încorporați în serviciul transporturilor.

Se vedeau Japonezi purtând cantine, Ruși cu cămile, Chinesii cu căruțe, hamali încarcați cu lași, ér pe malul fluviului alți o mulțime de hamali trageau edec vre-o două sute de junci greu încarcați.

Decă Chinesii ar fi luat din nenorocire ofensiva, tot convoiul aliaților ar fi putut fi cu înlesnire capturat; o mică patrulă bine înarmată ar fi fost de ajuns ca să nimicească această colona.

Când demoralizarea inimiului devenise evidentă, generalii părăsiră convoiul în plata Domnului, îngrijind de înaintarea trupelor.

Oboselile impuse trupelor nu pot fi justificate, decât prin necesitate de a înlătura eventualități atât de grave.

ULTIME SCIRI.

Washington, 6 Septembrie. Oficiul de externe a comunicat guvernului rusesc, că trupele americane nu vor eși din Peking până când un comunicat oficios nu va documenta, că Rușii au părăsit Pekingul.

New-York, 6 Septembrie. Sciri sosite din Shanghai comunică amănunte revoltătoare despre masacrările săvârșite asupra misionarilor străini de cătră indigeni. In Tai-yuan-fu, unde se află acum împărătesa, 50 de omeni au fost masacrați și cadavrele lor aruncate cânilor. In Chuchau 14 misionari englesi au fost uciși cu furci de fier. Spiritele printre Chinesii sunt grozav de revoltate. Europeanii sunt provocați prin placate să protesteze contra retragerii trupelor din Peking.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Rochii de mătase Foulard fl. 8.20

și mai sus! — 14 metri. — Trimise franco și liberate de vamă! —
Mostre se trimit imediat, asemenea „Mătase Henneberg“ neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la 14 fl. 65 cr. metru. (2)

G. Henneberg, Fabricant de mătăsuri, (liferant al curții c. și r.) Zürich.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

Scrieri literare pentru popor.

„Caractere morale, exemple și sentințe culesse din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne“ de *Ioan Popoa*, profesor. Cetitorul află în această carte (de aproape 400 pag.) o comoră nespuns de prețioasă de învățături, de mângâieri, de însuflețiri spre tot ce e moral, nobil și frumos. Prețul 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 35.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge și portul postal.

„Carte pentru toți“, întocmită după ideile lui Sam. Smiles, de Teodor V. Păcățian. Prețul 40 bani (plus 5 b. porto).

Legende sêu Basmele Românilor adunate din gura poporului de neuitatul *P. Ispirescu*. Format 8° de 400 pag. Prețul 1 fl. 70 cr. (cu posta 1 fl. 80.)

Dilele lui Mesia (Ben Hur) de renumitul scriitor *Lewis Wallace*. Tomul I conține 532 pag. și costă numai fl. —.75 cr. Er tom II are 508 pag. și costă 70 cr. Intregul op fl. 1.45 cr. (francat fl. 1.60 cr.)

Săpătorul de bani, comedia în trei acte. localisată de *A. Popa*. Se recomandă mai ales pentru cei ce vreau să jöce teatru. Prețul 12 cr. (prin postă 14 cr.)

Viętu după mörte, sêu nemurirea sufletului, dedusă din misterul ființei omenești și desertăciunea celor trecătoare, de *I. P. Ediția II.* Prețul fl. —.50 cr. Cu posta 55 cr.

Noępi de ięrnă. romane pentru popor de *George Simu*. Conține romane cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

Țigani, schiță istorică lucrată pentru petrecere după mai mulți autori, de cunoscutul nostru scriitor *I. P. Reteganul*. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

Merinde dela școlă, sêu învățături pentru popor, de *Dr. G. Popa*. Prețul 60 cr. (cu posta 70 cr.)

Poveștile Bănatului, este o carte mare cu povești din Bănat, de *G. Cătană*, împărțită în 3 tomuri. Prețul 65 cr. (cu posta 70 cr.)

Musa Someșană, poezii populare din jurul Năsăudului, culesse de *Iuliu Bognariu*. Prețul 25 cr. (cu posta 28 cr.)

Buchetul, culegere de cântări bătrânești și naționale de *I. Pop Reteganul*. Prețul 25 cr. (cu porto 28 cr.)

Dracul, novelă de *V. R. Buticescu*. Are tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 10 cr. (cu porto 12 cr.)

Lira Bihorului, o carte cu povești istorice scrisă în versuri, de *Antoniu P. p.* Prețul 20 cr. (cu porto 23 cr.)

125 chiuțuri de cari strigă feciorii în joc, de *I. P. Reteganul*. Pr. 12 cr. cu porto 15 cr.

Opșaguri, cât cioplite, cât pilitte și la lume împărțite, de *I. P. Reteganul*. Vre-o 60 de poezii glumețe. Pr. 40 cr. (+ p. 5 cr.)

Din trecutul Silvaniei, legende de *V. Russu*. Conține 170 pag. Prețul. 30 cr. era la început 1 fl., acum (cu porto 35 cr.)

Vivia, sêu Biserica din Carta gine, narațiune istorică, tradusă din italianese de *Dr. Iuliu Dragoș*. Prețul 70 cr. (+ 5 cr. porto).

Prețul din Noieni, narațiune istorică din vécul nos ru, scrisă de *Arghiro-barbu*. Prețul 10 cr. (+ 2 cr. porto.)

Părintele Nicolae, schiță din viața preoților de *G. Simu*. Pr. 30 cr. + 3 cr. porto.

Poezii de V. R. Buticescu. Prețul era la început 1 fl. 20 cr., acum numai 60 cr. (cu posta 70 cr.)

Felicități în poezii și prosă la anul nou, ziua născerei și ziua numelui, precum și vorbiri la diferite ocașii școlastice, de *G. Simu*. Prețul 20 cr. (cu posta 22 cr.)

Cartea Săteanului, de *Emanuel Păraeanu*. Conține mai multe romane populare, scrise în stil forte ușor, și printre ele mai multe poezii, mai ales satirice. Prețul 45 cr. (cu posta 50 cr.)

Suspın și zimbire, poezii și prosă, de *A. Pop*. Prețul 40 cr. (cu porto 43 cr.)

Risete și zimbete, de *T. V. Gheaja*. cu 254 de anecdote, păcălituri și povestiri glumețe. Prețul 30 cr. (cu posta 35 cr.)

„Considerațiuni istorice asupra asociațiunii popoarelor și aplicațiunea lor la națiunea noastră de Ioan Clinciu profesor în București. Prețul 1 fl., (+ 5 cr. prt.)

„Amicul bun“, colecțiune de lectură solidătoare de caracter în direcțiune religioasă-morală, tradusă de prepositul capitular *Ioan Papiu*. Prețul 10 cr. (+ 2 cr. porto.)

Curzul la bursa din Viena.

Din 6 Septemb. 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.15
Renta de coröne ung. 4%	90.85
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.—
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	99.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.50
Bonuri rurale ungare 4%	90.20
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	160.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	141.50
Renta de argint austr.	97.65
Renta de hârtie austr.	97.25
Renta de aur austr.	116.80
Losuri din 1860.	132.10
Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.01
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	686.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	678.50
Napoleonori	19.31
Mărci imperiale	118.20
London vista.	242.02 1/2
Paris vista	96.25
Rente de coröne austr. 4%	97.95
Note italiene	90.35

Cursul pieței Brașov.

Din 7 Septembrie 1900.

Bancnota rom. Cump.	19.06	Vënd.	19.10
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	18.84
Napoleonori. Cump.	19.20	Vënd.	19.28
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.71	Vënd.	—
Seris. fone. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Casa Nr. 75, Brașovul-vechiu

din Strada Lungă este

de vânzare

din mână liberă.

Informațiuni tot acolo. 1078.2—3.

Școala privată de muzică „KAISER“

concesionată de înalta autoritate școlară ces. r. Viena, districtul 7, 8 și 11. — Anul școlar al 27-lea.

Are anual cam la 300 frecuanți din țară și străinătate; 26 profesori, între cari artiști de primul rang. — CANTUL (operă, concert, bisericesc și cor). CLAVIR, și în orice specie de instrumente musicale cu corde sêu metalice, toate ramurile teoretice, cor mixt, orchestră, cursuri paralele pentru diletanți, cursuri de cântări bisericesc pentru copii. — Curs de 2 ani pentru învățatori de cântări. — Curs de 7 luni pentru pregătire la esamenul de stat ces. reg. pentru postul inv. de cant la școlile medii și preparandi, precum și pentru conducerea școlilor de cant private, (54 candidați au depus acest esamen, o parte dintre ei cu distincțiune). — Curs pentru orchestră și măstru de muzică (civile și militare). — Secțiă pentru instrucțiă teoretică pe cale de corespondență. — Curs special pentru instrucțiă superiöră. — Curs ferial și special de 2 luni (Octombrie — Noiembrie. Iulie — Septembrie).

Puteri didactice:

Dr. Max Dietz, profes. universitar și membru al comisiunii examinator de stat ces. reg., M. Kupfer-Berger, cântăreț em. la opera de curte ces. reg.; Max Jensch, Rosa Kahlig măestri de mus., C. Kaiser, Dir. R. Kaiser, Stef. Wahl musician de curte etc. (1077.2—3)

Prospecte precum ori și ce informațiuni se dă de către biroul institutului VII/L Zieglergasse 29.

Zacherlin

Nu pachetat în puęi (tocuri) ci veritabil numai în sticlute (cu numele Zacherlin.)

Acesta este ajutorul cel mai bun și radical contra plagei a ori și ce insecte.

Se află de vânzare: în Brașov: La Domnii J. L. et A. Hesshaimer, Heinrich Zenz, Dimitrie Eremias nepoții, Emil Por, Karl Irk, Julius Müller, Carol Schuster farmacist, Teutsch et Tavler, N. Grădinar, Eduard Kugler farm., Julius Hornung farmacist, Heinrich G. Obert, Ferdinand Jekelius farm., Victor Roth farm., Karl Harth, Rudolf Stingl, T. Kelemen farm., W. Stadlmüller, Lazar & Verzar, Henrich Petersberger. În Făgăraș: La Domnii: Johann P. Hermann, R. G. Romoșianu, I. Jaroșch, Heinrich Schall, Alexander Nehrer, Jacob Fleissig. În Cohalm: La Domnii: Ernst Wolff, Eduard Victor Melas, și unde sunt afișate placate.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Tergul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provędut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putę esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
 IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
 LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
 DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
 DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURİ.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
 pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURİ.

Compturi, Adrese,
 Circulare, Scrisori,
 Couverts, în lola mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
 INDUSTRIALE, de HOTELURI
 și RESTAURANTE.

PREȚURİ-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biurul tipografiei, Brașov Tergul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.